

Position Paper December 2012

Svenska ITS Rådets

position om

Trafikledning i storstad – alla trafikslag

---

1. Varför Trafikledning i storstad – alla trafikslag?

Sveriges storstadsområden växer. I takt med tillväxten ökar kraven på hållbara transporter (resor, trafikantsäkerhet, flexibilitet när det gäller användningen av gatuutrymmet samt behovet av trafikantinformation).

I det befintliga väg- och gatunätet ska allt fler trafikantgrupper samsas. Det blir gående, cyklister och kollektivtrafik, men det blir knappast fler gator och vägar. En utvecklad trafikledning behövs, som beaktar de olika trafikantkategoriernas behov på ett smart sätt. En utvecklad trafikantinformation i realtid har goda effekter på res- och ruttval samt restider i hela transportsystemet. Exempelvis är det viktigt att kollektivtrafiken har information om planerade och oplanerade störningar för att kunna informera resenären och erbjuda en pålitlig resa och vid behov leda om sin trafik.

Uppdraget

ITS-rådet har fått ett direktiv¹ av regeringen att verka för ett ökat svenskt agerande i EU inom området. Bakgrunden är att regeringen ser möjligheten att såväl påskynda som påverka införandet av olika ITS-tjänster och också samordna tjänsterna på europeisk och internationell nivå. Detta kommer i förlängningen att komma det svenska näringslivet till nytta, inte minst våra exporterande företag.

Positionspapperna beskriver på en övergripande nivå de svenska ståndpunkterna inom ITS, hur vi från svenskt håll agerar i olika EU-sammanhang när det gäller ITS-frågor. Dokumentet ska kunna användas av såväl representanter från näringslivet, offentliga organisationer, akademien och dess forskare som olika branschorganisationer. Varje positionspapper omfattar det trafikslagsövergripande perspektivet.

Följande prioriterade områden inom ”Trafikledning i storstad – alla trafikslag” behandlades i den trafikslagsövergripande ITS-strategin och handlingsplanen² som Vägverket på uppdrag av regeringen tog fram 2010:

---

¹ Regeringens direktiv: http://www.sou.gov.se/kommittedirektiv/2010/dir2010_67.pdf

² ITS-strategi och handlingsplan: <http://www.sou.gov.se/its/handlingsplan.htm>

Position Paper

December 2012

Planering och samarbete mellan storstadsregionerna. Framtagande av ITS-planer för transportslagsövergripande trafikstyrning.

Identifiering av pilotprojekt inom miljövänlig citylogistik och godshantering.

Klimatsmart transportslagsövergripande trafikledning genom en översyn och mer aktivt arbete med trafiksignaler.

Pågående arbeten

Ett antal projekt som syftar till att nå målen i den trafikslagsövergripande ITS-strategin och handlingsplanen har initierats:

- Ett nationellt Storstadsforum³ har etablerats. Där arbetas med innehåll och avgränsningar. Fokusområden är aktiv trafikledning, aktiv trafikantinformation samt citylogistik (inom ramen för Logistikforum).
- Trafikverket har medverkat i arbetet med att ta fram en strategi för trafikledning i storstad.
- Sverige har medverkat till EU-initiativet Urban ITS Platform⁴. Arbetet är kopplat till ITS Action Plan och ITS-direktivet. Samarbetet ska ske mellan medlemstaterna och regionala/lokala trafikansvariga organisationer i syfte att stödja initiativ inom "urban mobility". Action Plan for Urban Mobility erbjuder stöd för ITS-applikationer som komplement till ITS Action Plan (Action 20).
- En förstudie kring adaptiva signaler har genomförts i syfte att bättre använda dess information och data i den partssammansatta trafikledningen. Med inspiration från denna har en Samverkansarena⁵ för aktiv trafikstyrning etablerats. Den fungerar som en plattform för erfarenhetsutbyte och ambitionen är att bidra till såväl ökad kunskap och kompetens som införande av mer intelligent trafikstyrning i städerna.

2. Prioriteringar för framtiden

Inom positionen "Trafikledning i storstad – alla trafikslag" har Sverige valt att sätta fokus på ett antal utvalda områden som skall snabba på utvecklingen inom området:

- Samverkan med olika europeiska initiativ⁶, exempelvis UITP och Urban Expert Group. Syftet är att ta till vara på erfarenheter från andra större städer. I arbetet ingår utvärdering av såväl ekonomiska som tekniska styrmedel.

³ Trafikverket, Göteborgs stad, Malmö stad, Stockholms stad, Trafikverkets motsvarande regioner samt kollektivtrafiken

⁴ <http://www.uitp.org/mos/positionspapers/106-en.pdf>

⁵ Stockholms stad, Göteborgs stad, Malmö stad, Uppsala kommun, Trafikverket, KTH, LiU, Swarco AB, Peek AB, kollektivtrafikföretag

⁶ UITP <http://www.uitp.org/mos/positionspapers/114-en.pdf>

Position Paper December 2012

- Stöd för utveckling mot ett mer hållbart transportsystem i samverkan med kollektivtrafikens aktörer.
- Fortsatt översyn och analys av trafiksignaler som ett verktyg för att öka flexibiliteten när det gäller användningen av gatuutrymmet.
- Tillgängliggörande av data och information från offentliga aktörer som rör godstrafik, se positionsappret "Tillgängliggörande av kvalitetssäkrade trafikslagsövergripande information".
- Samverkan med nationella initiativ inom området såsom Logistikforum, Citylogistik, Energimyndigheten (elbilsutvecklingen och behovet av infrastruktur för detta område).
- Etablera ett nav för samverkande system, s.k. "Cooperative Systems", samt pågående arbete med fordonsrelaterad ITS.
- Fortsatt benchmarking med andra europeiska städer.
- Standardiseringsarbete kring gränssnitt för kollektivtrafiken, exempelvis betallösningar, trafikantinformation m.m., i syfte att kunna möta framtida behov på en marknad med flera aktörer.

3. ITS-rådets positionspapper

Följande positionspapper är framtagna till dags dato. De ska vara dynamiska i sin karaktär och kommer att uppdateras successivt. Dessa dokument finns på ITS Rådets hemsida www.sou.gov.se/its.

- Tillgängliggörande av transportrelaterad data oberoende av trafikslag
- ITS för gods
- Fordonsrelaterad ITS
- Attraktiva resetjänster
- Gemensamt betalsystem inom transportsektorn
- Trafikledning i storstad – alla trafikslag
- ITS och trafiksäkerhet

4. Kontaktpersoner

Roberto Bauducco
Chef ITS Sekretariatet
roberto.bauducco@trafikverket.se
+46 70 580 79 90

Alf Petersson
ITS Sekretariatet
alf.petersson@trafikverket.se
+46 70 558 01 22